

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022-7377
Den 15. september 2022

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed resultaterne af projekt om undersøgelse af miljøfarlige forurenende stoffer i slam.

Miljøstyrelsen igangsatte i efteråret 2021 en undersøgelse af indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer i slam fra udvalgte renseanlæg. Formålet var at afdække forekomsten af sådanne stoffer i slam fra danske renseanlæg med henblik på tilrettelæggelse af eventuelle nødvendige foranstaltninger.

Der blev i det undersøgte slam fundet indhold af miljøfarlige forurenende stoffer med forskellige fysisk-kemiske egenskaber. Der blev foretaget målrettet analyse for 454 stoffer, hvoraf 53 blev fundet i koncentrationer over detektionsgrænsen. I en ikke-målrettet (*non-target*) analyse blev der fundet ca. 20.000 organiske stoffer, hvoraf 41 kunne identificeres med meget stor sikkerhed. Af de ca. 20.000 organiske stoffer, der kan identificeres i slammet, er der ud over industrikemikalier, lægemiddelstoffer og biocider, en del naturligt forekommende stoffer som aminosyrer, sukkerarter, proteiner mm.

Det lå uden for projektets rammer at vurdere, om de miljøfarlige forurenende stoffer i de fundne koncentrationer udgør en risiko for mennesker og miljø. Miljøstyrelsen har dog for PFAS sammenholdt de målte koncentrationer med de vejledende grænseværdier for slam til udbringning på landbrugsjord, som styrelsen har udmeldt til kommunerne. I én prøve var den vejledende grænseværdi for sum af fire PFAS overskredet. I alle prøverne var summen af 22 PFAS under 20 µg/kg tørstof, som ligger væsentligt under den vejledende grænseværdi.

Projektets resultater vil indgå i en analyse af fremtidig slamhåndtering til gavn for miljø og klima med ophæng i regeringens handlingsplan for cirkulær økonomi fra juli 2021. Initiativet omfatter blandt andet en gennemgang af danske og udenlandske studier af miljø- og sundhedsmæssige fordele og ulemper ved at anvende slam på landbrugsjord, herunder om der er udfordringer med medicinrester i slam. Initiativet vil desuden også arbejde med nabotjek af slamhåndtering i andre lande og alternativ håndtering af spildevandsslam end direkte udbringning på landbrugsjord. DCE på Århus Universitet er aktuelt ved at foretage en risikovurdering af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for PFAS i spildevandsslam. På baggrund af DCEs risikovurdering fastsættes en endelig risikobaseret og faglig begrundet grænseværdi i affald til jord-bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft i juli 2023. Håndtering af spildevandsslam der indeholder PFAS indgår også som et element i den kommende PFAS-strategi.

Der vil blive set nærmere på, om resultaterne fra analysen om fremtidig slamhåndtering vil kunne anvendes ved forslag til opdatering af vandområdeplanerne 2021-2027 ved genbesøget i 2023/2024.

Lea Wermelin

/

Janne Birk Nielsen